

Uvodnik

UVODNA RIJEČ

Uredništvo znanstvenoga časopisa *Studia lexicographica*, poslanjem izravno upućenoga na teorijsko promišljanje leksikografskoga rada, pripremlilo je tematski broj posvećen znanstvenoj obradbi širokoga raspona tema, povezanih izravno ili posredno s biografskim istraživanjima i biografskom interpretacijom u humanističkom, društvenom i interdisciplinarnom području leksikografskoga i znanstvenoga rada. Znanstvenu obradbu biografske teme razumijeva se u njezinu najširem istraživačkom i teorijskom kontekstu te se objavljuju prilozi različiti po svojoj metodologiji, građi, tezi i svrsi. Raznolikošću priloga nastojalo se razmjerno široko zahvatiti u složenu problematiku biografije i uopće biografskoga pisanja kao specifične vrste istraživačkoga, leksikografskoga i znanstvenoga rada. Dio je obrađenih tema u skladu s ustaljenim smjerovima biografske prakse i teorije, a dio je usmjeren otvaranju novih perspektiva u kontekstu statusa biografije i biografistike u humanističkoj, društvenoj i interdisciplinarnoj znanosti te u leksikografskoj praksi.

Biografska istraživanja sastavnica su institucionalnih i istraživačkih nastojanja Leksikografskoga zavoda od njegovih začetaka. Konceptijski najambiciozniji izvorni istraživački zamah ostvaren je pokretanjem *Hrvatskoga biografskoga leksikona*. Dosljednom primjenom prvotne vizije o biografskom leksikonu kao o reprezentativnom i meritornom korpusu nacionalne biografistike te postupnim upotpunjavanjem leksikografske biografske metode u skladu s razvojem i tendencijama i akademskoga i enciklopedijskoga pisanja, Leksikografski zavod očituje trajnu posvećenost biografiji kao svojemu istraživačkom temelju. Uz *Hrvatski biografski leksikon* izlazio je i znanstveni zbornik *Biobibliographica*, s radovima povezanim uz nacionalni biografski i bibliografski korpus, uključujući promišljanja o konceptijskim i metodološkim primjenama biografskoga pristupa. Biografski članci o istaknutim pojedincima desetljećima su nezaobilazan dio većine općih i strukovnih enciklopedija i leksikona Leksikografskoga zavoda.

Kao nastavljatelj znanstvene i metaleksikografske tradicije ustanovljene u *Radovima Leksikografskoga zavoda*, časopis *Studia lexicographica* u ovom broju objavljuje radove koji obrađuju širok raspon tema povezanih s biografijom kao bitnom sastavnicom znanstvenoga pisanja o istaknutim pojedincima te s biografijom kao jednom od ključnih sastavnica praktična leksikografskoga posla. U enciklopedijskim i leksikonskim izdanjima Leksikografskoga zavoda biografija i danas ima središnju ulogu u

istraživačkom aspektu leksikografske prakse, napose u područjima leksikografskoga rada najuže povezanim s humanističkom znanošću i historiografskim strukama. Radovi koje u ovom broju podastiremo čitateljima nastavljaju davno započetu tradiciju – znanstveno obrađuju teme koje imaju, uza svoju temeljnu važnost unutar pojedine znanstvene discipline, i leksikografsku relevantnost te će moći poslužiti kao pouzdani izvori za budući leksikografski i enciklopedijski rad. Njihova je zadaća dakako šira: svojim tezama i metodologijom prinosi su u području humanističke biografistike, prominentna područja najsuvremenije znanosti, te rezultatima zasijecaju u aktualna otvorena pitanja biografskoga aspekta humanističkih i interdisciplinarnih istraživanja.

U broju koji slijedi trudili smo se obaviti zahtjevnu i trajno izazovnu zadaću – problemski i analitički zahvatiti u širinu primjene biografskoga pristupa u sastavu humanističkoga i društvenoga područja te temeljnoga leksikografskoga rada. Uzorom metodologijom pisani su članci iz starije hrvatske povijesti (Iva Mandušić) i moderne hrvatske povijesti (Mario Stipančević). Budućim istraživačima koji će se baviti M. Kunićem i O. Svježićem navedeni radovi bit će nezaobilazan poticaj i oslonac. Specifičnost je ovoga broja i posvećenost biografiji i biografizmu u poredbenom slavističkom kontekstu, s osobitim naglaskom na hrvatsko-poljske kulturne i književne veze (Tomasz Jacek Lis, Tea Rogić Musa). Području književne povijesti i teorije pripadaju članci Jasmine Lukec i Sandre Banas. Članak o Eleonori Patačić dokazuje da temeljna biografska istraživanja čine plodnu osnovu književnopovijesnoga uvida, napose u starijim razdobljima hrvatske književnosti. Sandra Banas piše o temi iz suvremene poljske književnosti te je njezino čitanje bitan hrvatski prinos proučavanju opusa i recepcije svjetski priznata i komentirana poljskoga pisca, Ryszarda Kapuścińskoga. Članak o Nikši Barezi (Karlo Radečić) iskorak je iz znanstvene metodologije, koji akribičnošću i biobibliografskom iscrpnošću unosi nužnu sistematičnost u izvore i literaturu te može poslužiti kao uzor srodnim biobibliografskim leksikografskim istraživanjima.

U skladu s orijentacijom časopisa i tematskim usmjerenjem broja donosimo šest prikaza novih knjiga, u području moderne i suvremene književnosti (Pavle Bonča, Martina Kokolari), opće povijesti (Josip Jagodar, Mihela Melem Hajdarović, Ivan Samardžija) te kulturne povijesti i autobiografije (Mladen Klemenčić). Slijedeći široku misiju časopisa da prati i najnovije interdisciplinarne pothvate u akademskoj zajednici, uvrstili smo u broj i posebno izvješće sa znanstvene konferencije o Hrvatima u Australiji (Josip Mihaljević).

U ovom broju objavljujemo i nekrologe zaslužnim kolegama leksikografima i znanstvenicima, dr. sc. Darku Bidjinu i dr. sc. Ivanu Markešiću.

TEA ROGIĆ MUSA

Članci su dostupni pod licencijom Creative Commons: Imenovanje 4.0 međunarodna (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Sadržaj se smije umnožavati, distribuirati, priopćavati javnosti, prerađivati i koristiti u bilo koju svrhu, uz obavezno navođenje autorstva i izvora.